

Svineholmens dige

Ved Skuldelev Strand, på halvøen Svineholm hvor Skuldelev Havn ligger yderst, har man i århundreder været plaget af oversvømmelser på de enge og marker som der ligger bag åsen. Her gik vandet ind ved højvande, i stenalderen var Svineholm en ø.

Her har måske i 100 år ligget et gammelt dige som ikke var nær nok.

I 1923 tog beboerne selv problemet i egen hånd. 10 husmænd og parcellister slog sig sammen og byggede et nyt og større dige, ca. 500 m. langt, hen over engen, hvor det gamle dige havde ligget, så de fik tørre og sikre marker bagved.

Det var ikke velhavere, men nøjsomme og arbejdsomme folk som ønskede at holde fod under eget bord, uden naturens skabte problemer.

11. september 1923 stiftedes et lav, som fik navnet "Svineholmens Digelag"

Man stiftede et Interessentskab hvor uddrag af kontrakten lyder således.

"Undertegnede grundejere, som har lodder i Svineholmen på Skuldelev Mark, matrikulerede under Skuldelev By og Sogn, erklærer herved at være sammentrådt i et interessentskab, kaldet "Svineholmens Digelag"

med det formål at tilvejebringe en vandstandsregulering i det nævnte areal til forbedring af dette og bestemmer herved som rettesnor for os interessenter i det med ovennævnte formål for øje stiftede interessentskab følgende:

1.

Den tilsigtede regulering af vandstanden agtes udført efter vandbygningsvæsenets forslag og vejledning således, at oversvømmelse af arealet under højvande i Roskilde fjord hindres af et dige, der opføres i en højde af 1,75 m på det nuværende diges plads, og vandet fra det inddigede areal bortledes gennem en sluse under diget. "

Afvandingsgrøften fra Koholmmose, Langmosegrøften, har sikkert været et problem ved højvande, den blev nu lagt uden for diget.

2.

Vi forpligter os efterfølgende ejere af vore ejendomme til at betale de med det anførte arbejde forbundne udgifter og bekostninger af enhver art, ligesom vi forpligter os og dem til at besørge og bekoste den fremtidige årlige vedligeholdelse og pasning af det hele anlæg, digeanlæg, hovedgrøft og sluse, alt i betryggende og hensigtssvarende stand under statens kontrol.

3.

Vi erkender os enige i, at anlægsomkostningerne – med fradrag af muligt statstilskud – såvel som de årlige vedligeholdelsesudgifter fordeles således mellem os, at enhver interessent betaler i forhold til ham i nedenstående partsfordeling pålignede antal parter.

<i>Matr. nr. i Skuldelev by og sogn.</i>	<i>Ejer</i>	<i>Antal parter</i>
<i>77l, 77k, 77al, 77an, 77ao</i>	<i>Hans Chr. Larsen</i>	<i>20</i>
<i>77e,</i>	<i>Ole Jensen Olsen</i>	<i>13</i>
<i>77m,</i>	<i>Hans Hansen</i>	<i>5</i>
<i>77b, 77g, 77z, 77ab,</i>	<i>Anders Peter Hansen</i>	<i>20</i>
<i>77c,</i>	<i>Johan A. Pedersen</i>	<i>10</i>
<i>77au, 77av,</i>	<i>Peter Petersen</i>	<i>8</i>
<i>De til matr. nr. 58 og 59a hørende andele for hvert matr. nr. 1/37 af 77n,</i>	<i>Hans Chr. Carlsen</i>	<i>1</i>
<i>De til matr. nr. 60b, 61a hørende andele for hvert matr. nr. 1/37 af 77n,</i>	<i>Niels Christensen</i>	<i>1</i>
<i>77f,</i>	<i>Hans J. Hansen</i>	<i>6</i>
<i>77d. 77e,</i>	<i>Martin Nicolajsen</i>	<i>1</i>

Såfremt at de ovennævnte matr. nr. udstykkes, fordeles dette partsantal på de udstykkede parceller i forhold til deres arealers størrelse, idet parcellernes ejere samtidig bliver medlemmer af interessentselskabet.

4.

Vi indvilliger herved i, at hovedgrøften og diget anlægges og i fremtiden består igennem vore lodder, afgiver det til disse fornødne areal, ligesom vi indrømmer interessentselskabet ret til at tage den del til diget fornødne fyld og græstørvsbeklædning, hvilke materialer dog kun

må tages efter vor anvisninger på steder, der ligger i nærheden af de punkter, hvor materialerne skal anvendes, og for så vidt angår matr. nr. 77d kun indenfor den gravede rende, alt uden erstatning. Endvidere bekoster vi hver især for egen anlæg og vedligeholdelse af de for os de nødvendige overkørsler over hovedgrøften, idet vi i fælles interesse vil indrette dem med sådan lysning, som findes nødvendig for vandets gennemløb.

Så kommer der 8 punkter med lavets love. Stemmeret ved generalforsamling – indkaldelse – indtrædning som ny interessent – forandring af nærværende kontrakt – forpligtelserne noget som jeg ikke vil trætte med.

Dokumentet slutter med de førnævntes navne.

Læst inden retskreds nr. 10 Frederikssund købstad m.v. `s`ret, den 2. oktober 1923 og protokolleret i pantebog pag. 442.

Holsøe.

Om man fik hjælp til at opføre det nye dige eller det helt var egen arbejdskraft, kan jeg ikke se nogen steder. Jorden tog man mest inden for diget, man skrabe simpelt hen af markerne.

Den første protokol, som ikke var andet end et kladdehæfte, til den nette sum af 15 øre, er fra 1924.

Den 28 marts 1924 modtages alle digelagets penge og papirer.

Første generalforsamling. Afskrift og stavemåde er som i protokol og skrives i kursiv. LK

Lørdag d.2. Marts 1925 afholdt Svineholmens Digelag årlig ordinær generalforsamling. Bestyrelsen P.Hansen, Ole J. Olsen og Joh. A. Pedersen genvælges. Regnskabet godkendes. Det vedtages at efterse og udbedre mulige Fejl i Diget og besaa det med frø paa de nøgne pletter første Mandag d.4.

Sådan går årene slag i slag. Der holdes hvert forår generalforsamling som nævner at diget efterses og vedligeholdes. Diget er faktisk blevet efterset og repareret hvert år.

I 1930 vedtages det kontingentet skulle være 10 øre pr part.

Underskrevet af :

Peter Hansen – Ole J. Olsen og Niels P. Pedersen (den nuværende formands far)

I 1933 kommer Olaf Christiansen i bestyrelsen.

I 1935 vedtages det at *Efterse og udbedre Diget der har lidt en del af Højvande og begynde derpaa Mandag d. 25 ds.*

1937 *Skrivelse fra Vandbygningsvæsenet angaaende ny tilsynsførende, Hr. Aa. L.Hvalkof, fremlagdes*

I 1943 *Udbedre Diget Mandag d. 15 ds. Endvidere bestemmes det at reparere Slusen og køre Fyld til paalægning ad Diget hvor det forefindes at være sunket.*

1945 *Det bestemmes at efterse og reparere Diget som har lidt meget under Højvande i Foråret.*

I 1948 *at reparere og forhøje tværdiget efter det meget svære Højvande i efteråret.*

Hvert eneste år er der skader og reparationer på dige og sluse.

1951 *Undertegnede ejer af Matr. Nr. 77a erklærer herved, at fra 15 September 1951 har overdraget Digelaget et hjørne jord over mod Slusen, således at Langmosegrøftens udløb flyttes ca.15 m. bort fra Slusen.*

Th. Madsen Fredenshjem Skuldelev

I 1953 bliver Olaf Christiansen formand for digelaget.

I 1955 Der er i år en at del at ordne ved Volden idet den er sunket flere steder det er nærmest der hvor vi satte Sandsække i Vinter.

Erling Fjordhjem kan huske at han som dreng, og der var børn i alle huse dengang, var med til at køre jord og grus fra åsen i hestevogn ud til diget, bl.a sammen med Leo. Vognen kørte med det ene hjulsæt i grøften på indersiden af diget og så kastede man jorden op på diget.

1962. Vedtages at ordne Dæmningen efter Stormfloden 17-2.

Preben Pedersen (nuværende formand) fortæller at ham og hans brødre kørte sand fra Åsen til reparationer på diget.

1962. Protokol 1 er slut. Ny protokol tages i brug i 1966.

9. april 1971 Afgår Oluf Christiansen og Gartner Sv. O. Paulsen bliver ny formand.

Parthaverne har ændret sig, mange af ejendommene har udstykket jord til sommerhusgrunde, de bliver dermed parthavere i diget. Især Grundejerforeningen Øst mest Engbakken og sidenhen den nu nedlagte forening på Strandvejen.

I 1972- 20. november, blev der i Holbæk konstateret højvande på 173 cm. det må også have påvirket diget ved Skuldelev, her er ikke skrevet noget.

I 1976 bliver Preben Pedersen ny formand og til kasserer Chr. Thøgersen.

Preben Pedersen har holdt formandsposten lige siden og er det stadig her i 2017. Han har brugt meget tid og lagt et kæmpe arbejde i diget. Det skal påskønnes.

I 1981 Figurerer Bjarne Jakobsen første gang i lavets Protokol, Bjarne er i dag Kasserer og lægger også rigtig meget tid i diget.

Så er der et ophold i protokollen til 1981.

Næste generalforsamling er 24/7 81

Preben Pedersen oplæste et brev fra advokat Viulf vedr. Leo

(Christiansen)

Det er påstået at --- ikke har været inviteret til møde i Digelav. Paulsen fortalte at han havde spurgt Kamma og --- dengang diget blev repareret om de ville betale, men fik at vide at de ikke var med i det.

Der blev forfattet et brev til advokat.

Det bemærkes at --- Christiansen var blevet indbudt til mødet.

--- Christiansen har overtaget afdøde Oluf Christiansens ejendom fra sin mor Kamme. Noget af deres jord er udstykket til sommerhuse, men de har stadig en del jord bag diget.

1983. Det blev drøftet hvordan man kunne få Leo til at bidrage med vedligeholdelse af diget, og man blev enige om at skrive til kommunen om de kunne hjælpe.

1984. Der blev fremlagt af kopi af skrivelse til Leo Christiansen fra Skibby Kommune vedr. Oprensning af skelgrøft. Såfremt oprensningen ikke var sket senest 1/5.84 ville vejvæsenet udføre det fra hans regning.

Sådan hygger man sig i Digelavet, hele tiden opgaver der skal løses.

Breve fra advokater m.m.

I 1999 er kassebeholdningen på 16.917, 81 kr. og bestyrelsen er Preben Pedersen, Bjarne Jakobsen, Chr. Thøgersen og Bent Paulsen.

I 2007. Diget gået igennem og der er reparation i gang efter stormen i efteråret der kom fra nord. Rep. Bliver 4000 + moms.

2010. *Der blev diskuteret ang. Nogle træer på hhv. ydersiden og oven på diget. Det blev aftalt med ejeren af grunden, at de vil blive fjernet senest 1-7-2010.*

Så kommer katastrofen. Århundredes stormflod "Bodil"

Det startede torsdag d. 5. december 2013 med orkan vindstød, fra nord. Den fik navnet Bodil. Vindretningen gjorde at der blev presset store vandmasser ind i Kattegat og fjordene fra Nordsøen. Stormen fortsatte om morgenen og hele fredagen. Her begyndte vandet at stige bl.a. i Roskilde Fjord. Det kulminerede ved midnat til lørdag og var på sit højeste, oppe på 206 cm. over daglig vandstand.

Diget holdt stand, det var bare 50 cm. for lavt. Hele området blev oversvømmet, op af Engbakken og Strandvejen. Det var simpelthen en katastrofe for mange beboere i området, mange mistede bolig og alle mistede penge.

Digemøde 11/2-2014 *Efter "Bodil" er der givet tilbud på renovering af diget, der løb over.*

27. december 2016, stormen Urd slog ind i fjorden, med en vandstand på 152 cm. Diget blev utæt og ved slusen, beredskabsstyrelsen kom ud om natten og lagde sandsække, og fik stoppet vandet.

27/1-2017. *Frederikssund Kommune vil gerne etablere en del af Fjordstien på toppen af diget når diget er opdateret, så holder kommunen toppen af diget vedlige og slår kanterne.*

Digemøde 24/3-2017 *Diget er blevet dyrere end beregnet, da det nogle steder faldt sammen under de tunge køretøjer.*

Det blev besluttet at opkræve 800 kr. ekstra pr medlem så kassen ikke går i minus.

Nu står det nyrenoverede dige færdigt, det er imponerende flot. Niels Jørgen Pedersen har lavet et flot stykke arbejde til meget rimelig pris. Jeg ved godt at mange syntes at de har betalt mange penge, men vi er nødt til at stå sammen solidarisk, det er det hele vores samfund bygger på.

Diget skal sikkert stå i mange år og selvom kommunerne finder en løsning, med højt vandlukke, så vil der gå mange år endnu.

På toppen har kommunen anlagt en flot Fjordsti.

Nu skal diget besås med græs på siderne, som helst skal slås et par gange om året, for at mosegrise, mus og ræve ikke kan underminere det.

Tillykke med diget.

Lennard Krogh